

אָמְרִית דְּאֶתְדָּכוּ יִשְׂרָאֵל מִהֵהוּא חוּבָה, אֶלָּא דְּאֶתְדָּכוּ
מִמוֹתָא, דְּלֹא שְׂרִיא עָלֵיהּ מוֹתָא.

אָמַר לִיה וְהָא כְּתִיב, (במדבר כה) קַח אֶת כָּל רְאִשֵׁי
הָעָם וְהוֹקַע אוֹתָם. אָמַר לִיה רְאִשֵׁי הָעָם
וְדָאֵי, וְלֹא רְאִשֵׁי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וּמִן הָעָם אֵיךְ לֵן
לְמִילָהּ, כְּתִיב הֲכֵא הָעָם, וּכְתִיב הֲתָם (שמות לב) וַיִּרְא
הָעָם. (שמות לב) וַיִּקְהַל הָעָם. (שמות לב) וַיִּפֹּל מִן הָעָם. אֲבָל
תָּא חֲזִי, וַיִּצְמַד יִשְׂרָאֵל לְבַעַל פְּעוֹר, וְלֹא פִלְחוּ לִיה,
אֲבָל מִן סִיפִיה דְּקָרָא אוֹכַח, דְּכְתִיב וַיֹּאכַל הָעָם
וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ, וְלֹא כְתִיב וַיֹּאכַל וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ יִשְׂרָאֵל. אֶלָּא
הָעָם, כִּיּוֹן דְּכְתִיב וַיִּצְמַד יִשְׂרָאֵל, מָאֵי וַיֹּאכַל הָעָם.
אֶלָּא הֵהוּא זְרַעָא בִישָׂא, הוּוּ חוּבָה דִּישְׂרָאֵל. (דף רל"ז ע"א).

מֵהוּ דְּכְתִיב, (במדבר כה) וַיִּצְמַד יִשְׂרָאֵל לְבַעַל פְּעוֹר. תָּא
חֲזִי, וַיִּצְמַד יִשְׂרָאֵל כְּבַעַל פְּעוֹר לֹא כְתִיב, אֶלָּא לְבַעַל

לשון הקודש

פְּעוֹר, וְלֹא עֲבָדוּ לוֹ. אֲבָל מִסּוּף הַפְּסוּק
מוֹכַח, שְׂכַתוּב וַיֹּאכַל הָעָם וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ, וְלֹא
כְתוּב וַיֹּאכַל וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ יִשְׂרָאֵל. אֶלָּא הָעָם, כִּיּוֹן
שְׂכַתוּב וַיִּצְמַד יִשְׂרָאֵל, מֵהוּ וַיֹּאכַל הָעָם?
אֶלָּא אוֹתוּ זְרַע רַע הוּוּ חוּבָה לְיִשְׂרָאֵל.

מֵהוּ שְׂכַתוּב (במדבר כה) וַיִּצְמַד יִשְׂרָאֵל לְבַעַל
פְּעוֹר? בֵּא וּרְאֵה, וַיִּצְמַד יִשְׂרָאֵל כְּבַעַל פְּעוֹר
לֹא כְתוּב, אֶלָּא לְבַעַל פְּעוֹר. קִשּׁוּטִים וְתַקְפָּה

יִשְׂרָאֵל מֵאוֹתוּ חוּב, אֶלָּא שְׂנַמְתְּרוּ מִמּוֹת,
שְׂלֵא שְׂרָה עֲלֵיהֶם מוֹת.

אָמַר לוֹ, וְהָרִי כְּתוּב (במדבר כה) קַח אֶת כָּל
רְאִשֵׁי הָעָם וְהוֹקַע אוֹתָם. אָמַר לוֹ, רְאִשֵׁי הָעָם
וְדָאֵי, וְלֹא רְאִשֵׁי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וּמִן הָעָם יֵשׁ
לָנוּ לְלַמֵּד. כְּתוּב כָּאֵן הָעָם, וּכְתוּב שָׁם (שמות
לב) וַיִּרְא הָעָם. (שם) וַיִּקְהַל הָעָם. (שם) וַיִּפֹּל מִן
הָעָם. אֲבָל בֵּא וּרְאֵה, וַיִּצְמַד יִשְׂרָאֵל לְבַעַל

פְּעוֹר. קְשׁוּטִין וְתוֹקְפָא יִהְיוּ לְבַעַל פְּעוֹר, בְּלֹא
 דַּעְתָּא, בְּגִין דְּפוֹלְחָנָא דְּפְעוֹר הוּא, לְמַפְרַע גְּרָמִיּוֹת,
 וְלֹא־פְקָא קַמִּיָּה צוּאָה רוּתַחַת. וְהוּא עֵיבִידְתָּא אֲהֵנִי
 לִיָּה, וְאֶתְתַּקַּף מִנִּיָּה. וְיִשְׂרָאֵל פִּיּוֹן דְּחָמוּ דָּא, חֲשִׁיבָא
 דְּזִלְזוּלָא דִּילִיָּה אִיָּהוּ, וְקַלְקוּלָא דִּילִיָּה, דְּהָא בַּעְבוּדָה
 זָרָה כְּתִיב, (ישעיה ל) **צֵא תֹאמַר לוֹ. וְאֵינּוֹן בְּגִין זִלְזוּלָא**
דַּעְבוּדָה זָרָה, פְּרַעוּ גְרָמִיּוֹתוֹ בְּלֹא יְדִיעָה, וְעַל הֵנִי
כִּפַּר פְּנִחַס, וּבִטְל מוֹתָנָא, דְּכְתִיב וַיִּכְפַּר עַל בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל. (ומה כתיב).

רעיא מהימנא

אָמַר רַעִיא מְהִימְנָא, הַשִּׁיב אֶת חַמְתִּי, מָאִי הַשִּׁיב אֶת חַמְתִּי.
אֵלָּא ג' מְמַנִּים דְּגִיְהֵנָם, חַד עַל שְׁפִיכוֹת דְּמִים, וְחַד עַל גְּלוּי
עֲרִיּוֹת, וְחַד עַל עֲבוּדָה זָרָה. וְאֵינּוֹן: מִשְׁחִית, אָף, וְחִימָה. הוּא (חַמָּא
דִּיהוּח) (ס"א חִימָה דְּהוּח) מָאִס בְּעֲלָמָא. אָמַר הַשִּׁיב אֶת חַמְתִּי מַעַל בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל, וְלֹא אָמַר מַעַל הָעַם, דְּאֵינּוֹן עֲרַב רַב, דְּאֶתְמַר וַיְפֹל מִן

לשון הקודש

רַעִיא מְהִימְנָא (רועה הנאמן).

אָמַר הַרְוֵה הַנְּאֻמָּן, הַשִּׁיב אֶת חַמְתִּי. מהו
 הַשִּׁיב אֶת חַמְתִּי? אֵלָּא שְׁלֹשָׁה מְמַנִּים שֶׁל
 הַגִּיְהֵנָם: אֶחָד עַל שְׁפִיכוֹת דְּמִים, וְאֶחָד עַל
 גְּלוּי עֲרִיּוֹת, וְאֶחָד עַל עֲבוּדָה זָרָה. וְהֵם:
 מִשְׁחִית, אָף, וְחִימָה. הוּא (רָאָה שִׁיְהוּיָה) (חַמָּה שְׁהִיָּה)
 עָף בְּעוֹלָם. אָמַר הַשִּׁיב אֶת חַמְתִּי מַעַל בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל, וְלֹא אָמַר מַעַל הָעַם, שְׁהֵם עֲרַב רַב,
 שְׁנֵאמַר וַיְפֹל מִן הָעַם בַּיּוֹם הַהוּא כְּשִׁלְשַׁת

נְתָנוּ לְבַעַל פְּעוֹר בְּלִי דַּעַת, מִשּׁוּם שְׁעִבוּדַת
 פְּעוֹר הוּא לְפָרַע עַצְמוֹ וְלְהוֹצִיא לְפָנָיו צוּאָה
 רוּתַחַת. וְאוּתָהּ עֲבוּדָה מוֹעִילָה לוֹ וּמִתְחַזַּק
 מִמֶּנָּה. וְיִשְׂרָאֵל, פִּיּוֹן שְׂרָאוֹ זֹאת, חֲשָׁבוּ שְׂזָה
 זִלְזוּל שְׁלָהּ הוּא וְקַלְקוּל שְׁלָהּ, שְׁהִרִי בַּעְבוּדָה
 זָרָה כְּתוּב, (ישעיה ל) **צֵא תֹאמַר לוֹ. וְהֵם בְּגִלְל**
הַזִּלְזוּל שֶׁל הַעֲבוּדָה זָרָה פְּרַעוּ עַצְמָם בְּלִי
יְדִיעָה, וְעַל זֶה כִּפַּר פְּנִחַס וּבִטְל הַמּוֹנֶפֶה,
שְׁנֵאמַר וַיִּכְפַּר עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

הָעַם בַּיּוֹם הַהוּא כְּשֶׁלֶשֶׁת אֲלָפֵי אִישׁ, דְּהָכִי אוֹקִימָנָא וְשָׂאִילוּ
לְבוֹעִינָא קְדִישָׁא. (ע"ט).

וְזֶמְרָה כְּתִיב, קָחוּ מֵאֲתַכֶּם תְּרוּמָה לִי, וְלֹא מֵעֶרֶב רֵב, דְּלֹא
אֲתַקְרִיאוּ קַהְלָה וְחִבּוּר, עַד דְּאֲתַעְבֵּר מִנְהוֹן עֶרֶב רֵב,
כְּבִיכּוּל בְּזִמְנָא דְּמִתְעַרְבִין בִּינֵיהוּ, כְּאֵלוּ לָא הוּוּ גּוֹי אַחֵר. וּבְגִין
דָּא קָחוּ מֵאֲתַכֶּם תְּרוּמָה, וְלֹא מִשׁוֹתְפוּ אַחֲרָא, דְּלֹא בְּעִינָא
לְשִׁתְּפָא אַחֲרֵנִין בִּינֵי וּבִינֵיכוּ.

וְלֹא עוֹד, אֲלֹא כִּד עֶרֶב רֵב אֵינוֹן מְעוֹרְבִין בְּיִשְׂרָאֵל, מַה כְּתִיב
(איכה א) הָיוּ עֲרִיָּה לְרֹאשׁ. וְיִשְׂרָאֵל בְּתַר דְּמִתְעַבְרֵי מִנֵּיהוּ
אֲלִין מַה כְּתִיב, שָׂאוּ אֶת רֹאשׁ כָּל עַדְת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וְלֹא עוֹד,
אֲלֹא דְאָמַר קְדִישָׁא בְּרִיד הוּא, אֲנָא בְּעִי לְדִיִּירָא עִמְכוֹן. הָדָא הוּא
דְּכְתִיב, (שמות כה) וַעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכֶם.

וְלֹא עוֹד, אֲלֹא כִּד בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּגִלוּתָא, עָלִיְהוּ אֲתַמַּר מִי מְעַבְב
שְׂאוֹר שְׁבַעֲסָה, וְהָא אוֹקְמוּהָ מֵאִרֵי מִתְנִיתִין, בְּזִמְנָא דְּעֶרֶב
רֵב אֵינוֹן רֹאשִׁים עַל יִשְׂרָאֵל, כְּבִיכּוּל כְּאֵלוּ (ס"א עבדין שולטני קדושא
בריד הוא), עבדין שולטנו בקודשא בריד הוא, וְיִיעֲלוֹן בְּמִשְׁפְּטֵי

לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ

וְיִשְׂרָאֵל, אַחַר שְׁעוּבָרִים מֵהֶם אֵלוּ, מַה
כְּתוּב? שָׂאוּ אֶת רֹאשׁ כָּל עַדְת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.
וְלֹא עוֹד, אֲלֹא שְׂאוֹר הַקְּדוּשׁ בְּרִיד הוּא, אֲנִי
רוּעָה לְדוֹר עִמְכֶם. זְהוּ שְׁבַתוּב (שמות כה) וַעֲשׂוּ
לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכֶם.

וְלֹא עוֹד, אֲלֹא כְּאִשְׁרַר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּגִלוּת,
עָלִיהֶם נֹאמַר, מִי מְעַבְב? שְׂאוֹר שְׁבַעֲסָה.
וְהָרִי בְּאֵרוֹהוּ בְּעָלֵי הַמִּשְׁנָה, בְּזִמְנָא שְׁעַרְב רֵב
הֶם רֹאשִׁים עַל יִשְׂרָאֵל, כְּבִיכּוּל כְּאֵלוּ (מעבירים
שלטון של הקדוש בריד הוא) עוֹשִׂים שְׁלִטוֹן בְּהַקְּדוּשׁ
בְּרִיד הוּא, וְנִכְנְסִים בְּמִשְׁפְּטֵי כּוֹכְבִים

אֲלָפֵי אִישׁ, שְׂבָךְ בְּאֵרְנוּ וְשָׂאִלוּ לְמִנּוּרָה
הַקְּדוּשָׁה (ע"כ און).

וְזֶמְרָה כְּתוּב? קָחוּ מֵאֲתַכֶּם תְּרוּמָה לָהּ, וְלֹא
מֵעֶרֶב רֵב. שְׂלֵא נְקַרְאִים קַהְלָה וְחִבּוּר עַד
שְׁעַבַר מֵהֶם עֶרֶב רֵב. כְּבִיכּוּל בְּזִמְנָא
שְׁמִתְעַרְבִים בִּינֵיהֶם, כְּאֵלוּ לָא הָיוּ גּוֹי אַחֵר.
וּמִשׁוּם זֶה קָחוּ מֵאֲתַכֶּם תְּרוּמָה, וְלֹא
מִשְׁתַּפּוֹת אַחֲרֵת, שְׂאִינִי רוּעָה לְשִׁתְּף אַחֲרֵים
בִּינֵי וּבִינֵיכֶם.

וְלֹא עוֹד, אֲלֹא כְּאִשְׁרַר עֶרֶב רֵב הֶם מְעַרְבִים
בְּיִשְׂרָאֵל, מַה כְּתוּב? (איכה א) הָיוּ עֲרִיָּה לְרֹאשׁ.

בְּכַבֵּיָא וּמִזְלֵי. וּבְגִין דָּא צְוֹחִין וְאֹמְרִין, (ישעיה כו) יי אֱלֹהֵינוּ בְּעֵלּוּנוּ
אֲדָנִים זִוְלָתֵד.

דְּבַר אַחַר, פְּנַחֶס וְכוּ'. קוּם בּוּצֵינָא קְדִישָׁא, וְאַפְתַּח מְלֵי קַמִּי
שְׂכִינְתָא. קָם בּוּצֵינָא קְדִישָׁא, וְאָמַר, בְּחַבְנוּרָה קְדַמָּאָה
אַתְמַר הָכִי. תָּא חֲזִי, פִּינְחָס קָאִים קַמִּי דִּינָא תְּקִיפָא דִּי צַחֲקָא, וְקָם
קַמִּי פְּרָצָה, דְּכְתִיב, (תהלים קז) וַיַּעֲמֵד פִּינְחָס וַיַּפְלִל וַתַּעֲצֵר הַמַּגִּפָּה,
בְּגִין לְאַנְנָא עֲלֵיהּוּ דִּישְׂרָאֵל, וּבְגִין דָּא כָּלִיל דָּא וְדָא בְּחֻשְׁבָּנָא,
פִּינְחָס פְּמַנִּין יַצְחָק, וְהִכָּא צְרִיד לְחַדְתָּא מְלִין.

פְּתַח וְאָמַר, אֵלֵיחּוּ רַחֲמָא דְּמַלְפָּא עֲלָאָה, חָזָא מו"ם מִן מוֹת טָאָם
בְּאַוּרָא, חֲטָף לָהּ, וְשָׂתַף לָהּ עִם ר"ת, דְּאֵיחּוּ יַצְחָק, וְאֵיחּוּ בְּחֻשְׁבָּן
פִּינְחָס, וְאַשְׁתְּלִים בְּהַ רַמ"ת. לְבַתֵּר חָזָא ו' מִן מוֹת טָם בְּרַקִּיעָא,
וְחֲטָף לִיהּ, וְשׁוּי לִיהּ בְּרַמ"ת, וְאַשְׁתְּלִים רַמ"ת. הֲדָא הוּא דְּכְתִיב,
וַיִּקַּח רַמַּח בְּיָדוֹ.

וְאֵיחּוּ, בְּמָה יָכִיל לְחֲטוֹף תְּרִין אַתְנוּן אֵלִין. בְּתִרִין רִוּחִין
דְּאַשְׁתְּמָרוּ (ס"א דְּאַתְמָרוּ) לְעֵילָא, דְּאַשְׁתְּתַּפּוּ בְּפִנְחָס.
פְּנִי ח"ס. בְּתִרִין פְּנִים אֵלִין, חָס עַל יִשְׂרָאֵל דְּלֹא אַתְאֲבִידוּ,

לְשׁוֹן הַקּוּדֶשׁ

פְּתַח וְאָמַר, אֵלֵיחּוּ אַהוּבוּ שֶׁל הַמֶּלֶךְ הָעֲלִיּוֹן
רָאָה מ' מִן מוֹת, עָף בְּאוּר, חֲטָף אוֹתָהּ
וְשָׂתַף אוֹתָהּ עִם ר"ת, שֶׁהוּא יַצְחָק, וְהוּא
בְּחֻשְׁבָּן פִּינְחָס, וְנִשְׁלַם עַל יְדֵה לְרַמ"ת. אַחַר
כֵּן רָאָה אוֹת ו' מִן מוֹת, עָף בְּרַקִּיעַ וְחֲטָף
אוֹתָהּ, וְשָׂם אוֹתָהּ בְּרַמ"ת, וְנִשְׁלַם לְרַמ"ת.
זֶהוּ שְׂפָתוֹב וַיִּקַּח רַמַּח בְּיָדוֹ.

וְהוּא, בְּמָה יָכֹל לְחֲטוֹף שְׁתֵּי אוֹתוֹת אֵלּוּ?
בְּשְׁתֵּי רוּחוֹת שְׁנַשְׁמָרוּ (שְׁהַסְתָּרוּ) לְמַעַלָּה,
שֶׁהַשְׁתַּתְּפוּ בְּפִינְחָס. פְּנִי ח"ס. בְּשְׁנֵי פְּנִים
אֵלּוּ חָס עַל יִשְׂרָאֵל שְׁלֹא נֶאֱבָדוּ, בְּכַח שֶׁל

וּמְזוֹלוֹת. וּמִשׁוּם זֶה צְוֹעֲקִים וְאֹמְרִים, (ישעיה כו)
ה' אֱלֹהֵינוּ בְּעֵלּוּנוּ אֲדָנִים זִוְלָתֵד.

דְּבַר אַחַר, פִּינְחָס וְכוּ'. קוּם הַמַּגִּנְרָה
הַקְּדוּשָׁה וּפְתַח בְּדְבָרִים לְפָנָי הַשְּׂכִינָה. קָם
הַמַּגִּנְרָה הַקְּדוּשָׁה וְאָמַר, בְּחַבְנוּרָה הַקְּדָמוֹן
נָאֵמַר כֵּן. בָּא וְרֵאָה, פִּינְחָס עֲמֵד לְפָנָי הַדִּין
הַתְּקִיף שֶׁל יַצְחָק, וְעֲמֵד לְפָנָי פְּרָצָה, שְׂפָתוֹב
(תהלים קז) וַיַּעֲמֵד פִּינְחָס וַיַּפְלִל וַתַּעֲצֵר הַמַּגִּפָּה,
כִּדִּי לְהִגֵּן עֲלֵיהֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וּמִשׁוּם זֶה
כְּלוּלִים זֶה וְזֶה בְּחֻשְׁבָּן, פִּינְחָס בְּחֻשְׁבָּן
יַצְחָק, וְכֹאֵן צְרִיד לְחַדְשׁ דְּבָרִים.

בְּחִילָא דְתַרְוּוּיָהּ, וַיִּדְקֹר אֶת שְׁנֵיהֶם, בְּתַרְיָן אַתְוּוּן מִ"ו. וְהִינּוּ
בְּקִנְאוֹ אֶת קִנְאָתִי בְּתוֹכְכֶם.

וְאִמְרֵי אֲשַׁתְּתַף בְּיַצְחָק. בְּגִין דְּיַצְחָק מְסַר גְּרָמִיּה לְמִיתָה. וּבְגִין
דָּא אֲשַׁתְּתַף לִיהּ לְיַצְחָק, לְמַחְוֵי לִיהּ עֶזְרָא. דְּמַסְטְרָא
דְּתַרְיָן עֵיזְלֵי דְאִילָתָא, אֲשַׁתְּתַפִּי בִּיהּ אַבְרָהָם וַיַּעֲקֹב, דְּאַבְרָהָם
דְּרַגְיָה חֶסֶד אֲשַׁתְּתַף בַּח"ס דְּפְנִיחַס. יַעֲקֹב אִיהוּ פְּנִי א"ל (ס"א יַעֲקֹב
אִיהוּ פְּנִי דְּפְנִיחַס) דְּפְנִיחַס בְּגִין דְּאִתְמַר בִּיהּ, (בְּרֵאשִׁית ל"ב) כַּאֲשֶׁר עָבַר אֶת
פְּנוּאֵל, (ס"א שֵׁם הַמְּקוֹם פְּנִי) פְּנִי א"ל. בְּגִין דְּכַד עֲלָמָא אִיהוּ בְּרוּחְקָא,
וְאִית צְדִיק בְּעֲלָמָא מְקַנֵּי עַל בְּרִית, אַבְהָן אֲשַׁתְּתַפּוּ בִּיהּ, וּבְגִינֵיהּ
אָמַר מֹשֶׁה בְּרוּחְקָא דְיִשְׂרָאֵל, (שְׁמוֹת ל"ב) זָכַר לְאַבְרָהָם לְיַצְחָק
וְלְיִשְׂרָאֵל עֲבָדִיד. וּבְתַלַּת אַתְוּוּן יַה"ו מִן אֱלֹהֵיהּ, זָכָה לְה' מִן
הַנְּבִיא, וְדָא אִיהוּ אֱלֹהֵיהּ, ה' נְבִיא, (ס"א וְדָא רָזָא אֵל יְהוָה נְבִיא)
וְאֲשַׁתְּלִים בִּיהּ יַהוָה.

י' דְּזָכָה פְּנִיחַס בִּיהּ, בְּגִין דְּקַנֵּי עַל בְּרִית, זָכָה לְבְרִית. וְתַרְיָן יוֹדִין
אֵינּוּן, יוֹד עֲלָאָה מִן יַהוָה, דְּכָרַת בְּהּ לְאַבְרָהָם, בֵּין עֶשְׂרָא אַעֲבָעוֹת
דְּיַרְדֵּן. יו"ד זְעִירָא אִיהִי מִן אֲדָנֵי, דְּכָרַת בְּהּ בֵּין עֶשְׂרָא אַעֲבָעָאן
דְּרַגְלִין וְאִיהִי אֶת קוֹדֵישָׁא, דְּמַתְעַטְרָא בְּרֵשִׁימוֹ עֲלָאָה.

לְשׁוֹן הַקּוֹדֵשׁ

שְׂכָאֲשֶׁר הָעוֹלָם הוּא בַּעֲזֵר וַיֵּשׁ צְדִיק בְּעוֹלָם
הַמְּקַנָּא עַל הַבְּרִית, הָאָבוֹת מִשְׁתַּתְּפִים עִמּוֹ,
וּבְגִלְלָם אָמַר מֹשֶׁה בַּעֲזֵרָם שְׁל יִשְׂרָאֵל, (שְׁמוֹת
ל"ב) זָכַר לְאַבְרָהָם לְיַצְחָק וְלְיִשְׂרָאֵל עֲבָדִיד.
וּבְשִׁלֵּשׁ אוֹתִיּוֹת יַהוָה מְאֵלֵיהּ זָכָה לְאוֹת ה'
מִן הַנְּבִיא, וְזֵהוּ אֱלֹהֵיהּ, ה' נְבִיא (זֵה סוּד אֵל יְהוָה
נְבִיא), וְנִשְׁלַם בּוֹ יַהוָה.

אוֹת י' שְׁזָכָה בְּהּ פְּנִיחַס מְשׁוּם שְׂקִנְאָא עַל
הַבְּרִית – זָכָה לְבְרִית. וְשְׁתֵּי יוֹדִינָן הֵן, י'
עֲלִיזָנָה מִן יַהוָה, שְׁכָרַת בְּהּ לְאַבְרָהָם בֵּין

שְׁנֵיהֶם, וַיִּדְקֹר אֶת שְׁנֵיהֶם, בְּשְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת –
מ"ו. וְזֵהוּ שְׁנַאֲמַר בְּקִנְאוֹ אֶת קִנְאָתִי בְּתוֹכְכֶם.
וּמַדּוּעַ הִשְׁתַּתְּפָא בְּיַצְחָק? מְשׁוּם שְׂיַצְחָק מְסַר
עֲצָמוֹ לְמִיתָה, וּמְשׁוּם זֵה שְׁתַּף אֶת יַצְחָק
לְהִיּוֹת לוֹ לְעֶזְרָא. שְׂמַצֵּד שְׁל שְׁנֵי עַפְרֵי הָאֱלִים
הִשְׁתַּתְּפּוּ בּוֹ אַבְרָהָם וַיַּעֲקֹב, שְׂאַבְרָהָם
שְׁדַרְגְּתוֹ חֶסֶד הִשְׁתַּתְּפָא בַּח"ס שְׁל פְּנִיחַס.
וַיַּעֲקֹב שְׂהוּא פְּנִי א"ל (יַעֲקֹב הוּא פְּנִי שְׁל פְּנִיחַס).
שְׂפְּנִיחַס, מְשׁוּם שְׁנַאֲמַר בּוֹ (בְּרֵאשִׁית ל"ב) כַּאֲשֶׁר
עָבַר אֶת פְּנוּאֵל (שֵׁם הַמְּקוֹם פְּנִי), פְּנִי א"ל. וּמְשׁוּם

וְדָא אַתְרָשִׁים תְּמִיד לְעֵלְמִין, אִיהִי אוֹת דְּשַׁבְּת, אוֹת דְּתַפְלִין,
אוֹת דְּיוֹמִין טְבִין, אוֹת דְּשְׂדֵי דְרָשִׁים (דְּבָרִים ו') עַל מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ
וּבְשַׁעְרֶיךָ. לְמַהּוֹי בָּהּ רְשִׁימִין יִשְׂרָאֵל בְּרַעְוֵעִייהוּ, בְּבְרִית דְּלַהּוֹן,
דְּאִינוֹן בְּנוֹי דְּמִטְרוֹנִיתָא, בְּנוֹי דְּהִיכְלָא דְּמַלְפָּא קְדִישָׁא,
וּבְאֹרֵייתָא, אִינוֹן רְשִׁימִין בְּאֵת י' עֲלָאָה, דְּאִינוֹן בְּנוֹי מַלְפָּא עֲלָאָה,
כְּמַה דְּאִוְקְמוּהָ. וְהָא אַתְמַר (דְּבָרִים יד') בְּנִים אַתֶּם לִי אֱלֹהֵיכֶם.

וְאוֹת יוֹד דְּשְׂדֵי, אִיהוּ חוּלְיָא דְּשִׁלְשֻׁלַת, עַל קוּדְלָא דְּשֵׁד יַעַר
הָרַע, דְּלָא לְנִזְיֹק לִיהּ לְבַר נֶשׁ. דְּעֲלִיָּה אָמַר דְּוֹד, (תְּהִלִּים כב')
הַצִּילָה מִחֶרֶב נַפְשִׁי מִיַּד כָּלֵב יַחֲדָתִי. אִיהוּ נַחֲשׁ, אִיהוּ כָּלֵב, אִיהוּ
אַרְיָה. דְּעֲלִיָּה אָמַר דְּוֹד, (תְּהִלִּים י') יָאֲרֵב בְּמִסְתָּר פְּאֲרִיָּה בְּסִכְהָ.
וְהַנְּבִיא קָרָא לִיהּ דֵּב, הָרָא הוּא דְּכָתִיב, (אֵיכָה ג') דֵּב אֲרֵב הוּא לִי
אֲרִי בְּמִסְתָּרִים. (תְּהִלִּים מט') נִמְשַׁל בְּפַהֲמוֹת, נִמְשַׁל לְכָל חִיּוֹן מִסְאֲבִין,
דְּאִינוֹן דּוֹרְסִין, אַתְמַתִּיל לְכָל בַּר נֶשׁ, כְּפּוֹם חוֹבוֹי, וְהָא אַתְמַר.

וְהָאִי אִיהוּ כָּלֵב וְנַחֲשׁ וְחִמּוֹר נוֹעַר, דְּמַרְפִּיבִין עֲלִיָּה נַפְשָׁא. וּמִיַּד
דְּאִשְׁתְּמוּדַע הַהוּא דְּרָכִיב עֲלִיָּה דְּאִיהוּ חֲיִיבָא, עֲלִיָּה

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

וְאוֹת י' שֶׁל שְׂדֵי הִיא חֲלִיָּה שֶׁל שִׁלְשֻׁלַת עַל
צִוְּאוֹת שֶׁל שֵׁד יַעַר הָרַע שֶׁלֹּא יִזְיֹק לוֹ לְבֵן
אָדָם. שְׁעֲלִיו אָמַר דְּוֹד, (תְּהִלִּים כב') הַצִּילָה מִחֶרֶב
נַפְשִׁי מִיַּד כָּלֵב יַחֲדָתִי. הוּא נַחֲשׁ, הוּא כָּלֵב,
הוּא אַרְיָה. שְׁעֲלִיו אָמַר דְּוֹד, (שֵׁם י') יָאֲרֵב
בְּמִסְתָּר פְּאֲרִיָּה בְּסִכְהָ. וְהַנְּבִיא קָרָא לוֹ דֵּב.
זֶהוּ שְׁפָתוֹב (אֵיכָה ג') דֵּב אֲרֵב הוּא לִי אֲרִי
בְּמִסְתָּרִים. (תְּהִלִּים מט') נִמְשַׁל בְּפַהֲמוֹת. נִמְשַׁל
לְכָל חִיּוֹת טְמֵאוֹת, שֶׁהֵן דּוֹרְסוֹת. נִמְשַׁל לְכָל
אָדָם כְּפִי חוֹבוֹתָיו, וְהָרִי נִתְבָּאֵר.

וְזֶהוּ כָּלֵב וְנַחֲשׁ וְחִמּוֹר נוֹעַר, שְׁמַרְפִּיבִים
עֲלִיו נַפְשׁוֹ. וּמִיַּד שְׁנוּדַע זֶה שְׂרוֹכֵב עֲלָיו שְׁהוּא

עֶשֶׂר אַצְבָּעוֹת יָדָיו. יוֹד קְטַנָּה הִיא מִן אֲדָנִי,
שְׁכַרְתָּ בָּהּ בֵּין עֶשֶׂר אַצְבָּעוֹת רַגְלָיו, וְהִיא
אוֹת קְדוּשָׁה שְׁמַתְעַמְרַת בְּרַשְׁם הָעֲלִיּוֹן.

וְזֶה רְשׁוּם תְּמִיד לְעוֹלָמִים, וְהִיא אוֹת
הַשַּׁבָּת, אוֹת הַתְּפִלִּין, אוֹת שֶׁל יָמִים טוֹבִים,
אוֹת שֵׁם שְׂדֵי שְׁרִשׁוּם (דְּבָרִים יא') עַל מְזוּזוֹת
בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ, לְהַיּוֹת בָּהּ רְשׁוּמִים יִשְׂרָאֵל
בְּרַעְוֵעוֹת, בְּבְרִית שְׁלָהֶם, שְׁהֶם בְּנוֹי הַמַּלְפָּה,
בְּנוֹי הַהִיכָל שֶׁל הַמַּלְךְ הַקְּדוֹשׁ. וּבַתּוֹרָה הֵם
רְשׁוּמִים בְּאוֹת י' עֲלִיּוֹנָה שְׁהֶם בְּנוֹי הַמַּלְךְ
הָעֲלִיּוֹן, כְּמוֹ שְׁבַאֲרוּהוּ. וְכֵן נֶאֱמַר (דְּבָרִים יא')
בְּנִים אַתֶּם לִי אֱלֹהֵיכֶם.

בְּתִיב, (בראשית מט) וַיִּפֹּל רֹכְבוֹ אַחֲזָר. וְרוּא דְמַלְאָה, (דברים כב) כִּי יִפֹּל הַנֶּפֶל מִמֶּנּוּ. וּבְגִין דָּא אָמַר אֵיזֹב, (איוב יב) לֹא נִפֹּל אֲנֹכִי מִמָּס. וְצַדִּיק דְרָכִיב עָלֶיהָ, קָשִׁיר לִיהּ בְּקָשִׁירוֹ דְרַצּוּעִין דְתַפְלִין. אוֹת תַּפְלִין דְאִיהוּ אוֹת יוֹד. דְשַׁדִּי, חוּלְיָא עַל קַדְלִיָּה. ש דְתַפְלִין, שְׁלִשְׁתָּא עַל קַדְלִיָּה.

וּבִיָּה רָכִיב אֵלֶיהוּ, וְסָלִיק לְשִׁמְיָא. הָדָא הוּא דְכְתִיב, (מלכים ב ב) וַיַּעַל אֵלֶיהוּ בַּסַּעֲרָה הַשָּׁמַיִם. וּבִיָּה (איוב לח) וַיַּעַן יְהוָה אֶת אֵיזֹב מִן הַסַּעֲרָה. וּבְגִין דָּא, אוֹקְמוּהָ רַבְּנֵי דְמַתְּנִיתָא עָלֶיהָ, אֵיזֹהוּ גְבוּר הַפּוֹבֵשׁ אֶת יַצְרוֹ. וְאִית לְמֵאן דְמַתְּהַדֵּר לִיהּ חֲמוּר, דְלֹא אִיהוּ מַצְטַעַר רוֹכְבוֹ. וְאֵלִין אֵינּוּן דְמַשְׁתַּדְלִין בְּקַל וְחוֹמֵר. וּבְגִין דָּא אַתְמוּר בְּאַבְרָהָם, (בראשית כב) וַיַּחֲבֹשׁ אֶת חֲמוּרוֹ. וּבְגִינֵיהּ אַתְמוּר עַל מְשִׁיחָ, (זכריה ט) עֲנִי וְרֹכֵב עַל חֲמוּר.

וּבְגִין דָּא י' מִן שַׁד"י, דְאִיהוּ חוּלְיָא דְשְׁלִשְׁתָּא, מִינָהּ (ס"א מַפְחָדִין) מְפּוֹזְרִים כָּל שַׁדִּין וּמְזִיקִין, וּמִיד דְחַזְוִין לִיהּ בְּמַוּוֹזוֹת דְתַרְעִין, בְּרַחֲוִין, דְבָהּ אַתְמוּר, (תהלים קמט) לְאַסֵּר מַלְכֵיהֶם בְּזֻקִים וּנְכַבְּדֵיהֶם בְּכַבְלֵי בְרוֹזַל. כָּל שַׁבָּן פִּד חַזְוִין לָהּ בְּאוֹת תַּפְלִין עַל

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

הַחֲמוּמָא, עָלָיו כְּתוּב (בראשית מט) וַיִּפֹּל רֹכְבוֹ אַחֲזָר. וְסוּד הַדְּבָר - (דברים כב) כִּי יִפֹּל הַנֶּפֶל מִמֶּנּוּ. וּמִשׁוּם זֶה אָמַר אֵיזֹב, (איוב יב) לֹא נִפֹּל אֲנֹכִי מִמָּס. וְצַדִּיק שְׂרוּכֵב עָלָיו, קוֹשֵׁר אוֹתוֹ בְּקָשִׁירָה שְׁל רַצּוּעוֹת הַתַּפְלִין. אוֹת תַּפְלִין שְׁהִיא אוֹת יו"ד שְׁל שַׁדִּי, טַבַּעַת עַל צְוָאוֹ. ש' שְׁל הַתַּפְלִין הִיא שְׁלִשְׁתָּא עַל צְוָאוֹ.

וּבוֹ רָכֵב אֵלֶיהוּ וְעָלָה הַשְּׁמַיְמָה. וְהוּא שְׁכַתוּב (מלכים ב ב) וַיַּעַל אֵלֶיהוּ בַּסַּעֲרָה הַשָּׁמַיִם. וּבוֹ (איוב לח) וַיַּעַן יְהוָה אֶת אֵיזֹב מִן הַסַּעֲרָה. וּמִשׁוּם זֶה בְּאוֹרְהוּ חֲכָמֵי הַמִּשְׁנָה עָלָיו, אֵיזֹהוּ גְבוּרָה?

הַפּוֹבֵשׁ אֶת יַצְרוֹ. וַיֵּשׁ מִי שְׁנַהֲפֵךְ לוֹ לְחֲמוּר, שְׁאִינוּ מַצְטַעַר רוֹכְבוֹ. וְאֵלוּ הֵם הַמַּשְׁתַּדְלִים בְּקַל וְחֲמוּר. וּמִשׁוּם זֶה נֶאֱמַר בְּאַבְרָהָם, (בראשית כב) וַיַּחֲבֹשׁ אֶת חֲמוּרוֹ. וּבְגִלּוֹ נֶאֱמַר עַל הַמְּשִׁיחָ, (זכריה ט) עֲנִי וְרֹכֵב עַל חֲמוּר. וּמִשׁוּם זֶה י' מִן שַׁד"י, שְׁהִיא חֲלִיָּה שְׁל הַשְּׁלִשְׁתָּא, מִמֶּנָּה (מַפְחָדִים) מְפּוֹזְרִים כָּל שַׁדִּים וּמְזִיקִים, וּמִיד שְׂרוּאִים אוֹתוֹ בְּמַוּוֹזוֹת שְׁל הַתַּתְּחִים, בּוֹרְחִים, שְׁפָה נֶאֱמַר (תהלים קמט) לְאַסֵּר מַלְכֵיהֶם בְּזֻקִים וּנְכַבְּדֵיהֶם בְּכַבְלֵי בְרוֹזַל. כָּל שַׁבָּן כְּאִשְׁר רֹאִים אוֹתוֹ בְּאוֹת שְׁל

דְרוּעִין, וְרִשְׁמִינ בְּהַ בְּאוֹת בְּרִית בְּבִשְׂרֵיהוֹן, (במדבר א) וְהִזְר הַקָּרֵב יוֹמֵת, לִית זֶר, אֶלֶּא יֵצֵר הָרַע, דְּרַמְיָא לְכַל חַיִּין וְעוֹפִין דְּזֻרְסִין. וּבְגִין דָּא, (איוב ד) זְכַר נָא מִי הוּא נְקִי אַבְדָּה, דָּא פְּנִיחָס, דְּקִנֵּי עַל בְּרִית, וְאַתְרֵשִׁים בֵּיה, דְּאִיהוּ בְּרָא דְמַלְכָּא וּמְטְרוֹנִיתָא. קִנֵּי בְּמַחְשְׁבָה, וְזִכֵּי לְאֹת י' מִן יְהוֹ"ה. וְקִנֵּי בְּעוֹבְדוּי, וְזִכָּה לְאֹת י' מִן אֲדֻנֵּי. וְהֵאֵי אִיהוּ חֲכֻמָּה בְּרֵאשִׁי. וְחֲכֻמָּה בְּסוּף. וּבְגִין דְּאָדָם קִדְמָאָה הָוָה רְשׁוּם בְּתַרְוּוּיָהוּ, אוֹקְמוּהָ עַלֵּיה רַבְּנִין, דְּאִיהוּ רֵאשׁוֹן לְמַחְשְׁבָה, אַחֲרוֹן לְמַעֲשָׂה. אַדְהֵכִי דְאָמַר מַלְיָן אֵלִין אַתְפְּסִי מִנְיָהוּ. אָמַר (דף רל"ז ע"ב) רַבִּי אֶלְעָזָר, (לְחַבְרִי) וּפְאָה חוּלְקָנָא, דְּזִכֵּינָא לְמַשְׁמַע מַלְיָן מִבְּנֵי עַלְמָא דְאִתֵּי.

וּבְחַבְרָא קִדְמָאָה. לָכֵן אָמַר, בְּאוֹמָאָה עֲלֵךְ, אִם הוּא בְּרַעוּתָךְ, וְאִי לָאוּ, אִיפְּא. רַבִּי פְּנִיחָס בֶּן יֵאִיר. הַהוּא טוֹלָא בְּמַשׁ בְּעֵינָיו דְּרַבִּי אַבְבָּא, וְכִי לָא הָוָה יָדַע קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אִי הָוָה בְּרַעוּתֵיה, אִם לָאוּ. אָמַר לֵיה, אִם לֵיה גְּלוּי, מִי גְלוּי לְאַחֲרֵינֵי, וּבְגִין דָּא לָכֵן אָמַר.

וְתוֹ אַתְמַר בְּחַבְרָא קִדְמָאָה, (תהלים ס) מִכְּתָם לְדוֹד, סִימְנָא

לְשׁוֹן הַקּוֹדֵשׁ

שְׁאָמַר דְּבָרִים אֵלוּ, נִכְסָה מֵהֶם. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר (לְחַבְרִי), אֲשֶׁרֵי חֲלַקְנוּ שְׁזִכֵּינוּ לְשִׁמְעַ דְּבָרִים מִבְּנֵי הָעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן.

וּבְחַבְרָא תְקַדְמוֹן. לָכֵן אָמַר. בְּשִׁבּוּעָה עֲלֵיךְ, אִם הוּא בְּרַצוֹנְךָ וְאִם לֹא – אָמַר רַבִּי פְּנִיחָס בֶּן יֵאִיר. אוֹתוֹ הֲצַל הֵבָה בְּעֵינָיו שֶׁל רַבִּי אַבְבָּא. וְכִי לֹא הִיָּה יוֹדַע הַקּוֹדֵשׁ בְּרוּךְ הוּא אִם הִיָּה בְּרַצוֹנוֹ אִם לָאוּ? אָמַר לוֹ, אִם לוֹ גְּלוּי – הָאִם גְּלוּי לְאַחֲרֵימֵ? וּמִשׁוּם זֶה נֶאֱמַר לָכֵן אָמַר.

וְעוֹד נֶאֱמַר בְּחַבְרָא תְקַדְמוֹן, (תהלים ס) מִכְּתָם לְדוֹד – סִימְנָא שְׁהָרָאוּ לוֹ לְדוֹד כְּאֲשֶׁר שִׁלַּח

תְּפַלִּין שְׁעַל הַזְרוּעַ, וְרִשְׁמוּם בְּהַ בְּאוֹת בְּרִית בְּבִשְׂרָם, (במדבר א) וְהִזְר הַקָּרֵב יוֹמֵת. אִין זֶר אֶלֶּא יֵצֵר הָרַע, שְׂדוּמָה לְכַל חַיִּין וְעוֹפֹת דְּזֻרְסִים.

וּמִשׁוּם זֶה נֶאֱמַר, (איוב ד) זְכַר נָא מִי הוּא נְקִי אַבְדָּה – זֶה פְּנִיחָס שְׁקִנָּא עַל הַבְּרִית, וְנִרְשָׁם בּוֹ שְׁהוּא בְּנָם שֶׁל הַמְּלָךְ וְהַמְּלֻכָּה. קִנָּא בְּמַחְשְׁבָה, וְזִכָּה לְאֹת י' מִן יְהוֹ"ה. וְקִנָּא בְּמַעֲשָׂיו, וְזִכָּה לְאֹת י' מִן אֲדֻנֵּי. וְזוֹהֵי חֲכֻמָּה בְּרֵאשִׁי, וְחֲכֻמָּה בְּסוּף. וּמִשׁוּם שְׁאָדָם הָרֵאשׁוֹן הִיָּה רְשׁוּם בְּשִׁנְיָהֶם, בְּאֲרוּהוּ חֲכָמִים שְׁהוּא רֵאשׁוֹן לְמַחְשְׁבָה וְאַחֲרוֹן לְמַעֲשָׂה. תוֹךְ כְּדֵי

דְּאִתְּוִיאוּ לִיהּ לְדוּד, כּד שָׁדַר לְיוֹאב לְאַרְם נְהָרִים וּלְאַרְם צוּבָה
 לְאַנְתָּא בְּהוּ קַרְבָּא. אָמַר רַעֲיָא מְהִימְנָא, שׁוֹשֵׁן עֵדוּת: דָּא סְהֵדוּתָא
 דְּשְׂכִינְתָא, דְּאִיהוּ שׁוֹשֵׁן עֵדוּת. דְּאִיהִי סְהֵדוּתָא דְּקִיּוּמָא עָלּוּן,
 וְסְהֵדוּת עָלּוּן קַמֵּי מַלְפָּא, וְדִרְגִין עָלְאִין קַדִּישִׁין בְּהֵדָה, וְסִייעָתָא
 קַדִּישָׁא לְתוֹשְׁבֵיבְתָא.

אָמַר רַעֲיָא מְהִימְנָא, שׁוֹשֵׁן עֵדוּת דְּאִינוּן סְהֵדִין עַל יִשְׂרָאֵל, דְּאִינוּן
 אִבְרִים, וְאִיהִי נִשְׁמַתָּא עָלֵיהוּ. אִיהוּ סִיעָתָא דְּשְׂמִיָּא.
 דְּאִתְּמַר בְּהּ, (מלכים א ח) וְאִתְּהָ תִשְׁמַע הַשָּׁמַיִם. אִיהִי סִיעָתָא
 קַדִּישָׁתָא, (וּמִנְהָ תִלְוִיָּא) דְּאִתְּמַר עָלֶיהָ תִנְיָא דְּמִסִּיעַ לָךְ.

אִיתָן מוֹשְׁבֵד וְשִׁים בְּסַלְעַ קַנְדָּ. (במדבר כד) אִיתָן: תִנְיָא. תִּמְזֵן קַנְדָּ
 דְּנִשְׂרָא עָלָהּ, וְאִיהִי שְׂכִינְתָּא. וְעָלֶיהָ אִתְּמַר, (דברים לב)
 כְּנֶשֶׁר יַעִיר קַנּוּ עַל גּוֹזְלָיו יִרְחַף, דְּאִינוּן שׁוֹנֵי הַלְכוּת וּמִשְׁנֵיזוּת.
 וְכָל דְּבוּר וְדְבוּר דְּנִפְיָק מִפּוּמֵי דְּהֵהוּא תִנְיָא, דְּאִפְיָק בֵּין לְשְׂמָא
 דִּיהֵהוּ, בֵּין בְּאִוְרֵייתָא, בֵּין בְּעִלּוּתָא, בֵּין בְּכַרְכָּה, בֵּין בְּכָל פְּקוּדָא
 וּפְקוּדָא, מַה כְּתִיב בֵּיהּ. יִפְרֹשׁ כְּנֶפְיוֹ, הֵהוּא נִשְׂרָא דְּהוּא דְּבוּר,
 דְּבִיבֵיהּ יְהוֹ"ה.

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

הַמְּסִיעַת לָךְ.

אִיתָן מוֹשְׁבֵד וְשִׁים בְּסַלְעַ קַנְדָּ (במדבר כד).
 אִיתָן - תִנְיָא. שֵׁם תִּמְזֵן שֵׁל הַנֶּשֶׁר הַעֲלִיּוֹן,
 וְהִיא הַשְּׂכִינְתָּא, וְעָלֶיהָ נִאֲמַר (דברים לב) כְּנֶשֶׁר
 יַעִיר קַנּוּ עַל גּוֹזְלָיו יִרְחַף, שֶׁהֵם שׁוֹנֵי הַלְכוּת
 וּמִשְׁנֵיזוּת. וְכָל דְּבוּר וְדְבוּר שִׁיּוּצָא מִפִּיו שֵׁל
 זֶה הַתִּנְיָא, שְׂמוּצִיא אוֹתוֹ לְשֵׁם הַשֵּׁם - בֵּין
 בְּתוֹרָה, בֵּין בְּתַפְלָה, בֵּין בְּכַרְכָּה, בֵּין בְּכָל
 מִצְוָה וּמִצְוָה - מַה כְּתוּב בּוֹ? יִפְרֹשׁ כְּנֶפְיוֹ,
 אוֹתוֹ הַנֶּשֶׁר, שֶׁהוּא דְּבוּר שְׁבוּ יְהוֹ"ה.

לְיוֹאב לְאַרְם נְהָרִים וּלְאַרְם צוּבָה לַעֲשׂוֹת
 בְּהֵם קַרְבֵּי. אָמַר הַרְעֵה הַנְּאֻמָּן, שׁוֹשֵׁן עֵדוּת
 - זוֹ עֵדוּת שֵׁל הַשְּׂכִינְתָּא, שֶׁהִיא שׁוֹשֵׁן עֵדוּת.
 שֶׁהִיא עֵדוּת שְׁעוּמַדַּת עֲלִינוּ וּמַעֲרֵדָה עֲלִינוּ
 לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ, וּמְדִרְגוֹת עֲלִיוֹנוֹת קְדוּשׁוֹת עִמָּה,
 וְסִיעַת קְדוּשָׁא לְשִׁבְחָה.

אָמַר הַרְעֵה הַנְּאֻמָּן, שׁוֹשֵׁן עֵדוּת - שֶׁהֵם
 מַעֲרִידִים עַל יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם אִבְרִים, וְהִיא
 נִשְׁמָה עָלֵיהֶם, וְהִיא סִיעַת מִשְׁמַיִם, שְׁנִאֲמַר
 בְּהּ (מלכים-א ח) וְאִתְּהָ תִשְׁמַע הַשָּׁמַיִם. הִיא סִיעַת
 קְדוּשָׁא (וּמִמְנָה תִלְוִי), שְׁנִאֲמַר עָלֶיהָ, תִנְיָא

יִקְחֵהוּ יִשְׂאֵהוּ עַל אֲבֵרָתוֹ, מֵאֵי עַל אֲבֵרָתוֹ. עַל הַהוּא אֵבֶר דְּבַר
 נָשׁ, (ס"א דַּהּוּא נִשְׂרָא) דְּבִיּה מַעְזָה יְהוּ"ה, אֲתִקְרִי אֵבֶר
 דְּשִׁכְנֵינְתָא. וּבְגִין דָּא יִשְׂאֵהוּ עַל אֲבֵרָתוֹ. יִשְׂאֵהוּ: כְּגוֹן (במדבר ו) יִשְׂאֵ
 יְהוּ"ה פְּנֵיו אֵלֶיךָ.

וּמֵאֵי וְשִׁים בְּסַלְע קִנְדָּ. אֵלָא אָמַר דְּוֹד עָלֶיהָ, (שמואל ב כב) יִי סַלְעִי
 וּמַעְדָּתִי. אוֹף הָכִי תִנָּא, דְּאִיהוּ בִיּה הִלְכָה תְּקִיפָא בְּסַלְע,
 דְּלִית פְּטִישׁ יָכִיל לְפַעֲצָא יְתָה בְּכַל קוּשְׁיִין דְּעַלְמָא. בְּהֵאֵי אִיהוּ
 מְקַנְנָא נִשְׂרָא, וְכַל תִּנְאִים אֲתִקְרִיאוּ קִנִּים דִּילָהּ. וּבְגִין דָּא, (דברים
 כב) כִּי יִקְרָא קִין צַפּוֹר לְפָנֶיךָ, בְּאַרְחַ מִקְרָה, וּמִנָּא תְּדָא פֶּאוּשְׁפִּיזָא
 וְאַכְסְנָאִי, דְּאִזְדְּמִן לְפּוּם שַׁעְתָּא בְּבִי אוּשְׁפִּיזִיהּ.

וְאִית דְּאִינוּן בְּמַתְנִיתָא דְּלֵהוּן דִּירָה לְשִׁכְנֵינְתָא, הָדָא הוּא דְּכְתִיב,
 (שמות לא) וְשָׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשֶּׁבֶת וְגו', לְדַרְתָּם, לְדַרְתָּם
 חֶסֶר, לְשׁוֹן דִּירָה. וְאִית מְאִרֵי מִשְׁנָה דְּתוֹרְתָם אֲמִנוּתָם, דְּלֵא זֹת
 שְׁכִינְתָא מְנַהוּן כָּל יוֹמֵיהוֹן. אֲבָל אֵלִין, כִּי יִקְרָא קִין צַפּוֹר לְפָנֶיךָ,
 בְּהוּן שְׁכִינְתָא בְּאַרְחַ מִקְרָה, וּמִנִּין שְׂרִיָּא עָלֶיהוּ וְאַשְׁתַּכַּחַת
 עִמָּהוּן, וּמִנִּין לֹא אֲשְׁתַּכַּחַת עִמָּהוּן.

לשון הקודש

אחת, באורח ואכסנאי שמוזמן לפי שעה
 לבית מלונו.
 ויש שהם בלמוד שלהם נעשים דירה
 לשכינה. זהו שכתוב (שמות לא) ושִׁמְרוּ בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל אֶת הַשֶּׁבֶת וְגו', לְדַרְתָּם. לְדַרְתָּם
 חֶסֶר, לְשׁוֹן דִּירָה. ויש בעלי משנה שתוֹרְתָם
 אֲמִנוּתָם, שְׁלֵא זֹה הַשְּׁכִינָה מֵהֶם כָּל יְמֵיהֶם.
 אֲבָל עַל אֵלוּ נִאֲמַר, כִּי יִקְרָא קִין צַפּוֹר לְפָנֶיךָ.
 בְּהֵם הַשְּׁכִינָה נִמְצְאָת בְּדֶרֶךְ מִקְרָה. פְּעֻמִּים
 שְׁשׁוּרָה עָלֵיהֶם וְנִמְצְאָת עִמָּהֶם, וּפְעֻמִּים לֹא
 נִמְצְאָת עִמָּהֶם.

יִקְחֵהוּ יִשְׂאֵהוּ עַל אֲבֵרָתוֹ. מהו על אֲבֵרָתוֹ?
 על אותו איבר של בן האדם (של אותו נִשְׂרָא) שבו
 מַעְזָה יְהוּ"ה, וְנִקְרָא אֵיבֶר שֶׁל הַשְּׁכִינָה.
 ומשום זה נִאֲמַר יִשְׂאֵהוּ עַל אֲבֵרָתוֹ. יִשְׂאֵהוּ,
 כְּמוֹ (במדבר ו) יִשְׂאֵ יְהוּ"ה פְּנֵיו אֵלֶיךָ.

וּמֵהוּ שְׁכָתוּב וְשִׁים בְּסַלְע קִנְדָּ? אֵלָא אָמַר
 דְּוֹד עָלִין, (שמואל ב כב) ה' סַלְעִי וּמַעְדָּתִי. כִּךְ גַּם
 הַשְּׁוֹנָה הִלְכָה שְׁבוּ הִלְכָה תְּקִיפָה בְּסַלְע,
 שְׁאִין פְּטִישׁ יָכִיל לְפּוּצֵץ אוֹתָהּ בְּכַל קִשְׁיֹת
 שְׁפַעוּלָם. בְּוָה הוּא מְקַנְן הַנִּשְׂרָא, וְכַל תִּנְאִים
 נִקְרָאִים קִנִּים שְׁלָהּ. ומשום זה נִאֲמַר, (דברים כב)
 כִּי יִקְרָא קִין צַפּוֹר לְפָנֶיךָ, בְּדֶרֶךְ מִקְרָה, פַּעַם

וְרָזָא דְמַלְחָה, וּמְנִינ דְאַשְׁתַּכַּחַת עִמְהוֹן, לֹא תִקַּח הָאֵם. וְזִמְנִין דְלֹא
 אֲשַׁתְּכַחַת עִמְהוֹן, שְׁלַח תְּשַׁלַּח אֶת הָאֵם. אֲפֻרְחִים אֲלִין
 מֵאֲרִי מִשְׁנָה. אוּ בִיעִים, מֵאֲרִי מִקְרָא בְּאֵלִין דְלֹא קִבְעִין לְמוֹדֵי־הוּ,
 שְׁלַח תְּשַׁלַּח אֶת הָאֵם. אֲבָל בְּאֵלִין דְקִבְעִין לְמוֹדֵי־הוּ, לֹא תִקַּח
 הָאֵם עַל הַבְּנִים. וְאִית מֵאֲרִי הַלְכוֹת, דְדַמְיִין לְכַבְיָא, הָדָא הוּא
 דְכַתִּיב, (דניאל יב) וּמִצְדִּיקֵי הַרְבִּים כְּפוֹכְבִּים לְעוֹלָם וָעֶד. לֹא
 כְּפוֹכְבִּים, דְאַתְמוּר בְּהוֹן (ישעיה לד) וְכָל עֲבָאָם יִבּוּל. אֲלֵא בְּאִינוֹן
 כְּכַבְיָא דְעֵלְמָא דְאַתִּי, דְאִינוֹן לְעוֹלָם וָעֶד קִיִּימֵי תְדִיר.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֵׂה אָדָם, (בראשית א) בְּתַר דְאַשְׁלִימוּ לְעִבְדֵי־תִיִּיהוּ
 כָּל אוֹמְן וְאוֹמְן, אֲמַר לֹזֵן קְדָשָׁא בְרִידָה הוּא, אוּמְנוּתָא
 הָדָא אִית לִי לְמַעַבְד, דִּי־הָא שׁוֹתְפָא דְכְלָנָא. אַתְחַבְרוּ כְלָכוּ כַחְדָּא,
 לְמַעַבְד בִּיהַ כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִחוּלְקָא דִילֵיהּ, וְאַנָּא אֲשַׁתְּתַף עִמְכוּן,
 לְמִיחַב לִיהַ מִחוּלְקָא דִילֵי. וְהִינֵנו נַעֲשֵׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדַמוֹתֵנוּ.
 וְאוֹקְמוּהָ רַבָּנוּ, דְלִית אָדָם אֲלֵא יִשְׂרָאֵל, הָדָא הוּא דְכַתִּיב, (יחזקאל
 לד) וְאַתָּן עֲאֲנִי עֲאֵן מְרַעִיתִי אָדָם אַתֶּם. אַתֶּם אָדָם, וְלֹא עוֹבְדֵי
 כּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת. וּבְגִין דָּא (תהלים קמט) יִשְׁמַח יִשְׂרָאֵל בַּעֲשׂוֹ.

לְשׁוֹן הַקּוֹדֵשׁ

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֵׂה אָדָם (בראשית א). אַחַר
 שֶׁהִשְׁלִימוּ אֶת עֲבוֹדָתָם כָּל אִמְן וְאִמְן, אֲמַר
 לָהֶם הַקּוֹדֵשׁ בְּרוּךְ הוּא: מַעֲשֵׂה אִמְנוֹת אֶחָד
 יֵשׁ לִי לַעֲשׂוֹת שְׂיִיחָה שְׁתַּף לְכָלְנָא. הִתְחַבְרוּ
 כְּלַכֶּם כְּאֶחָד לַעֲשׂוֹת בּוּ כָּל אֶחָד וְאֶחָד
 מִחֻלְקוֹ, וְאֲנִי אֲשַׁתְּתַף עִמְכֶם לְתַת לוֹ מִחֻלְקֵי.
 וְהוּוּ שְׁנַאֲמַר נַעֲשֵׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדַמוֹתֵנוּ.
 וּבְאַרוּהוּ חֲכָמִים, שְׂאִין אָדָם אֲלֵא יִשְׂרָאֵל.
 זְהוּ שְׁכַתּוּב (יחזקאל לד) וְאַתָּן עֲאֲנִי עֲאֵן מְרַעִיתִי
 אָדָם אַתֶּם. אַתֶּם אָדָם, וְלֹא עוֹבְדֵי כּוֹכְבִים
 מְזֻלוֹת. וּמְשׁוּם זֶה (תהלים קמט) יִשְׁמַח יִשְׂרָאֵל
 בַּעֲשׂוֹ.

וְסוּד הַדְּבַר - פְּעָמִים שְׁנִמְצָאת עִמְהֶם,
 נֵאמַר עֲלֵיהֶם לֹא תִקַּח הָאֵם. וּפְעָמִים שְׁלֹא
 נִמְצָאת עִמְהֶם - שְׁלַח תְּשַׁלַּח אֶת הָאֵם.
 אֲפֻרְחִים - אֵלוּ בְעֵלֵי מִשְׁנָה. אוּ בִיעִים -
 אֵלוּ בְעֵלֵי מִקְרָא. וּבְאֵלוּ שְׁלֹא קִוְבְעִים אֶת
 לְמוֹדֵם - שְׁלַח תְּשַׁלַּח אֶת הָאֵם. אֲבָל בְּאֵלוּ
 שְׁקוֹבְעִים לְמוֹדֵם - לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבְּנִים.
 וַיֵּשׁ בְּעֵלֵי הַלְכוֹת שְׁדוּמִים לְכּוֹכְבִים. זְהוּ
 שְׁכַתּוּב (דניאל יב) וּמִצְדִּיקֵי הַרְבִּים כְּפוֹכְבִּים
 לְעוֹלָם וָעֶד. לֹא כְּפוֹכְבִּים שְׁנַאֲמַר בְּהֶם (ישעיה
 לד) וְכָל עֲבָאָם יִבּוּל, אֲלֵא כְּאוֹתֶם כּוֹכְבִים שְׁל
 הָעוֹלָם הַבָּא, שְׁהֶם לְעוֹלָם וָעֶד קִיִּימֵי תְדִיר.

אָמַר בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, וְדָאֵי הַחַוָּא תְּנָא דְאַתְּטָמַר בְּסַלְעַ דְחַוָּיָא
 אָמַר דָּא, דְכַתִּיב בֵּיהּ אֵיתֵן מוֹשְׁבֵד וְשִׁים בְּסַלְעַ קְנֵד.
 דְתַלַּת אַבְהֵן נִקְרָאוּ אֵיתְנִים, וְרַבִּיעָא אֵיתֵן מוֹשְׁבֵד. דְבֵיהּ
 מְתִישְׁבָא הַלְכָה, דְאַתְמַר בֵּיהּ הַלְכָה לְמוֹשֶׁה מְסִינִי. דְאִיהוּ אֶתְפִּשְׁט
 עַל שְׁתֵּין רַבּוּא דִישְׂרָאֵל, וְנִהִיר לֹזֵן בְּאוּרֵיתָא, בְּשִׁמְשָׁא (לְסִינְרָא)
 דְאַתְכְּפִי בְלִילְיָא, וְנִהִיר לְכָל כְּכַבֵּיָא וּמְזֹלִי. וְלִית לִילְיָא אֶלְיָא
 גְלוּתָא, וְאִיהִי (יִשְׁעִיהַ כַּא) שְׁמַר מַה מְלִילָה שְׁמַר מַה מְלִיל. וְאַתְגְּלִיָא
 בִּימָמָא, דְאַתְמַר (בְּרַאשִׁית מַד) הַבְּקָר אֹר, בְּקָר דְאַבְרָהָם, דְאַתְמַר
 בֵּיהּ (שְׁמוֹת טו) וּבְקָר וּרְאִיתֶם אֶת כְּבוֹד יְיָ. (רוֹת א) חִי יְיָ שְׁכֵבִי עַד
 הַבְּקָר.

אֲדִיחֵכִי, הָא רַעֲיָא מְהִימָנָא נְפִיק מֵהַחַוָּא סַלְעַ, וְאַמַר, בּוֹצִינָא
 קְדִישָׁא, מַה מוֹעִיל לִי לְאַתְטָמְרָא מִקְמָד, דְהָא לָא
 שְׁבַקְנָא אַתְרַּה דְלָא עֲאֵלִית לְאַתְטָמְרָא מְנָד, וְלָא אֲשַׁכְחָנָא, אִי חֵכִי
 לִית לִי לְאַתְכְּפִיָא מְנָד.

אָמַר לִיָּהּ בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, בְּתַר דְאַמַר נַעֲשֶׂה אָדָם בְּעַלְמָנוּ
 כְּדְמוּתֵנוּ, מָאִי גִיהוּ דְאַמַר לְבְתַר וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

הַבְּקָר אֹר. הַבְּקָר שֶׁל אַבְרָהָם, שְׁנֵאמַר בּו
 (שְׁמוֹת טו) וּבְקָר וּרְאִיתֶם אֶת כְּבוֹד ה'. (רוֹת א)

חִי ה' שְׁכֵבִי עַד הַבְּקָר.

בְּתוֹדָה כִּד אֹתוּ הַרוּעָה הַנֶּאֱמָן יַעֲזָא מֵאוּתוּ
 סַלְעַ וְאַמַר, הַמְנוּרָה הַקְדוּשָׁה, מַה מוֹעִיל לִי
 לְהַסְתֵּת מִפְּנֵי, שְׁהִירִי לָא הַשְׁאֲרֵתִי מְקוּם
 שְׁלָא נִכְנַסְתִּי לְהַסְתֵּת מִמֶּד וְלָא מְצֵאֵתִי.
 אִם בּוֹ אֵין לִי לְהַתְכַּסּוֹת מִמֶּד.

אָמַר לוֹ הַמְנוּרָה הַקְדוּשָׁה, לְאַחַר שְׁאָמַר
 נַעֲשֶׂה אָדָם בְּדְמוּתֵנוּ, מַהוּ שְׁאָמַר
 לְבִסּוּף, וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּעַלְמוֹ?

אָמַר הַמְנוּרָה הַקְדוּשָׁה, וְדָאֵי אֹתוּ תְּנָא
 שְׁנַעְלָם בְּסַלְעַ שֶׁל הַנְחֹשׁ אָמַר זֹאת, שְׁכַתוּב
 בּוֹ אֵיתֵן מוֹשְׁבֵד וְשִׁים בְּסַלְעַ קְנֵד. שְׁשִׁלְשָׁה
 אַבוֹת נִקְרָאוּ אֵיתְנִים, וְהַרְבִּיעִי – אֵיתֵן
 מוֹשְׁבֵד. שְׁבוּ מְתִישְׁבַת הַהַלְכָה, שְׁנֵאמַר
 בֵּיהּ הַלְכָה לְמוֹשֶׁה מְסִינִי. שְׁהוּא מְתִפְשֵׁט עַל
 שְׁשִׁים רַבּוּא שֶׁל יִשְׂרָאֵל וּמֵאִיר לְהֶם
 בְּתוֹרָה בְּשִׁמְשׁ (לְרַח) שְׁמֵתְפִסָּה בְּלִילָה
 וּמֵאִיר לְכָל כּוֹכְבִים וּמְזֹלוֹת. וְאֵין לִילָה אֶלְיָא
 גְלוּת, וְהִיא (יִשְׁעִיהַ כַּא) שְׁמַר מַה מְלִילָה שְׁמַר
 מַה מְלִיל. וּמְתַגְּלָה בְיוֹם, שְׁנֵאמַר (בְּרַאשִׁית מַד)

בְּעֵלְמוֹ. אָמַר לִיהִ, מַה דְּאוֹקְמוּהָ עַל דָּא מְאָרִי מִתְּנִיתִין, דְּמִנְהוֹן
 הוּוּ אֲמָרִין יִבְרָא, וּמִנְהוֹן אֲמָרִין לָא יִבְרָא, קִדְשָׁא בְּרִידָה הוּוּ בְּרָא
 לִיהִ, דְּכְתִיב וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּעֵלְמוֹ. אָמַר לִיהִ, אִי הָכִי
 (דף רל"ט ע"א) אִיהוּ, לָא יְהִיב חוּלְקָא בֵּיה חַד מְנַיְיְהוּ, וְלֹא אֶתְעֵבִיד
 בְּדִיוֹקְנָא דְלַהוֹן, אֲלֵא בְּאִיקוּנִין דְּמִלְכָּא בְּעֵלְמוֹ פְּדָמוֹתוֹ, דְּאִיהוּ
 עֵלְמֵ דְּמוֹת תְּכַנִּיתוּ. אָמַר הָכִי אֶשְׁתְּמוּדַע.

אָמַר חַס וְשָׁלוֹם. אֲלֵא אֲנָא אֲמִינָא לָךְ, דְּאֶתְבְּרִי בְּכֵלָא, וְאֶשְׁלֵטִיה
 עַל כֵּלָא. וְאִי הָוָה יְהִיב כֵּל חַד בֵּיה חוּלְקִיה, בְּזַמְנִיה דְּהוּוּ
 כַּעֲסִיה עָלֵיה, כֵּל חַד, הָוָה נָטִיל חוּלְקִיה מִנֵּיה, (ישעיה ב) כִּי בִמָּה
 נִחְשָׁב הוּוּ.

אֲלֵא קִדְשָׁא בְּרִידָה הוּוּ בְּרָא לִיה (כֵּל חַד וְחַד) בְּדִיוֹקְנֵיה, דָּא מְלָכוֹת
 קִדְשָׁא, דְּאִיהִי תְּמוּנַת כֵּל. דְּבַה אֶסְתַּכַּל קִדְשָׁא בְּרִידָה הוּוּ,
 וּבְרָא עֲלֵמָא, וְכֵל בְּרִיין דְּבְרָא בְּעֵלְמָא, וְכֵלל בַּה עֲלֵאין וְתַתְּאִין,
 בְּלֵא פְּרוּדָא כֵּלל, וְכֵלל בַּה עֵשֶׁר סְפִירָן, וְכֵל שְׁמַהן וּכְנוּיִין וְהוּיִין.
 וְעֵלַת עַל כֵּלָא, דְּאִיהוּ אֲדוּן עַל כֵּלָא, וְלִית אֱלֹהָא בַר מִנֵּיה, וְלֹא
 יִשְׁתַּכַּח בְּעֲלֵאין וְתַתְּאִין פְּחוֹת מִנֵּיה. בְּגִין דְּאִיהִי קִשְׁר דְּכֵלָהוּ,

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

עָלִיו, כֵּל אֶחָד הָיָה נוֹטֵל חֵלְקוֹ מִמֶּנּוּ, (ישעיה ב)
 כִּי בִמָּה נִחְשָׁב הוּוּ.

אֲלֵא תְּקֹדֵשׁ בְּרוּךְ הוּוּ בְּרָא אוֹתוֹ (כֵּל אֶחָד וְאֶחָד)
 בְּצוּרְתוֹ, זֶה הַמְּלָכוֹת תְּקֹדֵשׁ שֶׁהִיא תְּמוּנַת
 כֵּל, שֶׁבַּה הִסְתַּכַּל תְּקֹדֵשׁ בְּרוּךְ הוּוּ וּבְרָא
 אֶת הָעוֹלָם וְכֵל הַבְּרִיּוֹת שֶׁבְּרָא בְּעוֹלָם, וְכֵלל
 בַּה עֲלִיוֹנִים וְתַתְּמוֹנִים כֵּלֵי פְּרוּד כֵּלל, וְכֵלל
 בַּה עֵשֶׁר סְפִירוֹת וְכֵל שְׁמוֹת וּכְנוּיִים וְהוּיִים.
 וְהָעֲלִיוֹן עַל הַכֵּל, שֶׁהוּוּ אֲדוּן עַל הַכֵּל, וְאִין
 אֵלֹהִי חוּץ מִמֶּנּוּ, וְאִין נִמְצָא בְּעֲלִיוֹנִים
 וְתַתְּמוֹנִים פְּחוֹת מִמֶּנּוּ. מִשּׁוּם שֶׁהוּוּ קִשְׁר שֶׁל

אָמַר לוֹ, מַה שֶּׁבְּאֵרוֹ עַל זֶה בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה,
 שְׁמַהם אָמְרוּ יִבְרָא, וּמַהם אָמְרוּ לֹא יִבְרָא –
 תְּקֹדֵשׁ בְּרוּךְ הוּוּ בְּרָא אוֹתוֹ, שֶׁתּוֹב וַיִּבְרָא
 אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּעֵלְמוֹ. אָמַר לוֹ, אִם בֵּין
 הוּוּ, לֹא נִתֵּן חֵלֶק בּוֹ אֶפְ אֶחָד מֵהֶם, וְלֹא
 נַעֲשֶׂה בְּצוּרָה שְׁלֵהֶם, אֲלֵא בְּצוּרַת הַמֶּלֶךְ,
 בְּעֵלְמוֹ פְּדָמוֹתוֹ, שֶׁהוּוּ עֵלְמֵ דְּמוֹת תְּכַנִּיתוּ.
 אָמַר, כִּד מִשְׁמַע מִדְּכַתּוּב.

אָמַר חַס וְשָׁלוֹם! אֲלֵא אֲנִי אֲמַרְתִּי לָךְ,
 שֶׁבְּרָא כֵּל וְהִשְׁלִיטוֹ עַל הַכֵּל. וְאִם הָיָה
 נוֹתֵן כֵּל אֶחָד בּוֹ חֵלְקוֹ בְּזַמַּן שֶׁהָיָה בּוֹעֵם

שְׁלִימוֹ דְכְּלָחוּ, לְקַיִמָא בִיהַ (תהלים קג) וּמְלֻכוֹתָוּ בְּכַל מְשָׁלְהָ. וּבְגִין
 דְּלֹא אֲשַׁתְּכַח עֲלֵת עַל כְּלָא בְּעֵלְאִין וְתַתְּאִין פְּחוֹת מְנַה, אֲפִילוּ
 בְּחַד מְנַיִיחוּ, אֲתַקְרִיאת אַמוֹנַת יִשְׂרָאֵל. וּמִסְטָרָא דְעֲלֵת עַל כְּלָא,
 אֲתַמַּר בְּהַ, (דברים ד) כִּי לֹא רָאִיתֶם כָּל תְּמוּנָה. אֲבָל מִסְטָרָא דְשָׂאֵר
 בְּרִיין אֲתַמַּר בְּהַ, (במדבר יב) וְתְמוּנַת יְיָ יִבִּיט.

אֲתָא בּוֹעִינָא קְדִישָׁא וְשָׂאֵר חֲבַרְיָא, וְאֲשַׁתְּפָחוּ קַמִּיהַ, וְאָמְרוּ,
 וְדָאִי כְּעַן לֵית מָאן דְּיָכִיל לְמַיְטַל מְנַיָה חוּלְקִיָה, דְּלֹא יְהִיב
 בִּיהַ חוּלְקָא חַד בְּעֵלְמָא, אֲלָא בּוֹרָא עֲלָמִין, עֲלֵת עַל כְּלָא, וּבִיהַ
 תְּלִיָא עֲנֻשִׁיָה, אוֹ אֲנֻרִיָה, וְלֹא בְּמִלְאָךְ וְשָׂרְף, וְלֹא בְּשׁוּם בְּרִיָה
 דְּעֵלְמָא. וּבְגִין דָּא אוֹקְמוּהָ רַבְּנָן דְּמַתְּנִיתִין, הַמְשַׁתֵּף שֵׁם שָׁמַיִם
 וְדָבַר אַחַר, נְעַקֵּר מִן הָעוֹלָם. מִיָּד דְּשָׁמַע מְלִין אֲלִין דְּאָמַר רַבִּי
 שְׁמַעוֹן בּוֹעִינָא קְדִישָׁא, חֲדָא רַעֲיָא מְהִימְנָא. (ס"א דָּאֵמַר רַעֲיָא מְהִימְנָא
 בּוֹעִינָא קְדִישָׁא חֲדָא) וְכָל חֲבַרְיָא בְּרִיכוּ לֵיהַ, וְאָמְרוּ, רַעֲיָא מְהִימְנָא,
 אִי לֹא הוּהַ אֲתִי בַר נֶשׁ בְּעֵלְמָא אֲלָא לְמַשְׁמַע דָּא דִּי.

**זְכָאָה אִיחוּ, מָאן דְּאֲשַׁתְּדַל בְּנְלוֹתָא בַתְרָאָה, לְמַנְדַּע לְשְׁכִינְתָא,
 לְאוֹקִיר לָהּ בְּכָל פְּקוּדִין, וְלִמְסַבַּל בְּגִינָה פְּמַח דּוּחֻקִין.**

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

אֲחַד בְּעוֹלָם אֲלָא בּוֹרָא הָעוֹלָם, עֲלִיזִין עַל
 הַכֵּל, וּבּוֹ תְּלוּי עֲנֻשׁוֹ אוֹ שְׂכָרוֹ, וְלֹא בְּמִלְאָךְ
 וְשָׂרְף וְלֹא בְּשׁוּם בְּרִיָה בְּעוֹלָם. וּמִשׁוּם זֶה
 בְּאֵרוֹ חֲכָמֵי הַמְּשַׁנָּה, הַמְשַׁתֵּף שֵׁם שָׁמַיִם
 וְדָבַר אַחַר, נְעַקֵּר מִן הָעוֹלָם. מִיָּד שְׁשָׁמַע
 דְּבָרִים אֵלוֹ שְׁאָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן הַמְּנוֹרָה
 הַקְּדוּשָׁה, שְׁמַח הַרוּעָה הַנְּאֻמָּן. (שָׁמַר הַרוּעָה
 הַנְּאֻמָּן, שְׁמַח הַמְּנוֹרָה הַקְּדוּשָׁה) וְכָל הַחֲבַרְיִים בְּרִכּוּ אוֹתוֹ
 וְאָמְרוּ, רוּעָה נְאֻמָּן, אִם לֹא הָיָה בָּא אֲדָם
 בְּעוֹלָם אֲלָא לְשָׁמַע זֶה – דִּי.
אֲשָׁרִיו מִי שְׁמַשְׁתְּדַל בְּנְלוֹת הָאֲחֵרוֹנָה

כְּלָם, שְׁלֵמוֹת שֶׁל כְּלָם, לְקִיָם בּוֹ (תהלים קג)
 וּמְלֻכוֹתָוּ בְּכַל מְשָׁלְהָ. וּמִשׁוּם שְׁלֹא נִמְצָא
 עֲלִיזִין עַל הַכֵּל בְּעֵלְיוֹנִים וְתַתְּוֹנִים פְּחוֹת
 מְנַנּוּ, אֲפִילוּ בְּאֲחַד מֵהֶם, נִקְרָאת אַמוֹנַת
 יִשְׂרָאֵל. וּמַצְדוֹ שֶׁל הָעֲלִיזִין עַל הַכֵּל נֶאֱמַר בְּהַ
 (דברים ד) כִּי לֹא רָאִיתֶם כָּל תְּמוּנָה. אֲבָל מַצְד
 שֶׁל שָׂאֵר הַבְּרִיּוֹת נֶאֱמַר בְּהַ (במדבר יב) וְתְמוּנַת
 ה' יִבִּיט.

**בָּא הַמְּנוֹרָה הַקְּדוּשָׁה וְשָׂאֵר הַחֲבַרְיִים,
 וְהִשְׁתְּפָחוּ לְפָנָיו וְאָמְרוּ, וְדָאִי עֲתָה אִין מִי
 שְׁיָכֹול לְקַחַת מִמְּנוּ חֻלְקוֹ, שְׁלֹא נָתַן בּוֹ חֻלְקוֹ**

בְּמָה דְאַתְמַר, אֲנִי דְכֻלָּה דְחֻקָא. (בראשית כח) וַיִּשְׁכַּב בַּמָּקוֹם הַהוּא,
אִם יֵשׁ כ"ב אוֹתוֹת דְאֹרִייתָא, אִיהִי שְׂכִיבַת עִמֶיהָ.

מֵאן י"ש. חֲכָמָה מֵאִין. דְּבִבְאֲתָר דְשְׂכִיבְתָא עֲלָאָה תַפְּוֹן, חֲכָמָה
תַפְּוֹן. וּבְגִינָה אֲתַמַר, (משלי ח) לְהִנְחִיל אֶהְבִי יֵשׁ. וְהִינְנוּ (שמות
כ) וַעֲשֵׂה חֶסֶד לְאֲלָפִים לְאֶהְבִי. מִסְטָרָא דְאַהֲבַת חֶסֶד. וַיֵּשׁ דְאִיהִי
חֲכָמָה לִימִינָא, דְהֲכִי אֹקְמוּהָ הַרוּצָה לְהַחֲכִים יְדָרִים. וּבְגִין דָּא,
לְהִנְחִיל אֶהְבִי יֵשׁ.

תָּא חֲזִי בְרוּזִין סְתִימִין, בְּמִדּוֹת דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, הֵהִיא מְדָה
דְמִשְׁתַּדְּלִין בָּהּ, וְדְכָרִין בָּהּ, עֲלָה אֲתַמַר, בְּמִדָּה שְׂאָדָם מוֹדֵד
בָּהּ מוֹדְדִין לוֹ. וְשִׁבְעִין אֲנָפִין לְאֹרִייתָא, וְהֵאֵי אִיהוּ (שם) בְּכָל
הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אֲזַכִּיר אֶת שְׁמִי, תִּזְכֹּר אֶת שְׁמִי מִיְבֵעֵי לִיהִ. אֲלָא
בְּהֵהִיא מְדָה דְאֲזַכִּיר אֶת שְׁמִי, בְּהֵהִיא מְדָה אֲבּוּא אֱלִיךְ וּבִרְכַתִּיךְ.
(ע"כ רעיא מִיהִמְנָא).

זוהר:

עַל פִּי הַגּוֹרֵל תִּחְלַק נַחֲלָתוֹ בֵּין רַב לְמַעֲט. (במדבר כו)
רַבִּי יְהוּדָה פָּתַח וְאָמַר, (קהלת ג) **יַדְעֵתִי פִּי כָל**

לשון הקודש

לְהִנְחִיל אֶהְבִי יֵשׁ.

בֵּא וּרְאָה, בְּסוּדוֹת הַסְתוּמִים, בְּמִדּוֹת שֶׁל
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, אוֹתָהּ מְדָה שְׂמִשְׁתַּדְּלִים
בָּהּ וְזוֹכְרִים אוֹתָהּ, עֲלֶיהָ נֹאמַר, בְּמִדָּה
שְׂאָדָם מוֹדֵד, בָּהּ מוֹדְדִים לוֹ. וְשִׁבְעִים פְּנִים
לְתוֹרָה, וְזֵהוּ שְׂנַאמַר (שם) בְּכָל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר
אֲזַכִּיר אֶת שְׁמִי. תִּזְכֹּר אֶת שְׁמִי צְרִיךְ לְהִיזוֹת!
אֲלָא בְּאוֹתָהּ מְדָה שְׂאֲזַכִּיר אֶת שְׁמִי, בְּאוֹתָהּ
מְדָה אֲבּוּא אֱלִיךְ וּבִרְכַתִּיךְ. (ע"כ רעיא מִדְּהִימְנָא).

זוהר

עַל פִּי הַגּוֹרֵל תִּחְלַק נַחֲלָתוֹ בֵּין רַב לְמַעֲט

לְדַעַת הַשְּׂכִינָה, לְכַפֵּר אוֹתָהּ בְּכָל הַמִּצְוֹת
וְלִסְבֹּל בְּגִלְגָּלָה בְּמָה צְרוּת, כְּמוֹ שְׂנַאמַר,
הַשְּׂכֵר עֲבוּר שְׂמַחַת חֲתָן וְכֻלָּה הוּא הַדְחַק.
וַיִּשְׁכַּב בַּמָּקוֹם הַהוּא (בראשית כח) – אִם יֵשׁ כ"ב
אוֹתוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה, הַשְּׂכִינָה שׁוֹכֶבֶת עִמּוֹ.
מִחֲזוּ י"ש? חֲכָמָה מֵאִין. שְׂבִמְקוֹם שְׁהַשְּׂכִינָה
הָעֲלִיזוּנָה שָׁם, חֲכָמָה שָׁם. וּבְגִלְגָּלָה נֹאמַר, (משלי
ח) לְהִנְחִיל אֶהְבִי יֵשׁ. וְזֵהוּ (שמות כ) וַעֲשֵׂה חֶסֶד
לְאֲלָפִים לְאֶהְבִי – מִצַּד שֶׁל אֶהְבַת חֶסֶד. וַיֵּשׁ
– שְׁהִיא חֲכָמָה – לְיִמִין. שְׂכָךְ בְּאַרְוֵהוּ,
הַרוּצָה לְהַחֲכִים – יְדָרִים. וּמִשּׁוּם זֶה נֹאמַר

אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הָאֱלֹהִים הוּא יִהְיֶה לְעוֹלָם עָלָיו אֵין
 לְהוֹסִיף וּמִמֶּנּוּ אֵין לְגַרֵעַ וְגו'. שְׁלֹמֹה מִלְכָּא,
 דְּחֻכְמָתִיהּ יִתִּיר עַל כָּל בְּנֵי עֲלָמָא, לָא יִדְעֵנָא כִּי כָּל
 אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הָאֱלֹהִים הוּא יִהְיֶה לְעוֹלָם, וְאִיהוּ אָמַר
 יִדְעָתִי, מַה דְּלָא יִדַּע בְּרַ נֶשׂ אַחֲרָא.

אֵלָא וְדָאֵי שְׁלֹמֹה מִלְכָּא חֻכְמָתִיהּ סִלְקָא עַל כָּל
 בְּנֵי עֲלָמָא, וְמַה דְּאִיהוּ יִדַּע לָא יִדְעֵי כָּל
 שְׂאָר בְּנֵי עֲלָמָא. תָּא חֲזִי, שְׂאָר אוּמְנֵי דְעֲלָמָא, כִּד
 אִיהוּ עֶבֶד עֲבִידְתָּא, אֲשֶׁנָּח בֵּיהּ, וְאֶסְתְּכַל זְמַנָּא וְתַרְיַן
 זְמַנִּין וְעֶבֶד לֵיהּ, וּלְבַתַּר אוּסִיף עָלֵיהּ, אוּ גִרַע מִנֵּיהּ.
 וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לָא חֲכִי, אֲפִיק עֲבִידְתָּא לְאַמְתּוּ
 מִתְּחִיל, דְּלִית בָּהּ מִמְּשׁוֹת כְּלָל, וְאִיהוּ מִמְּשׁ אֶתְתַקַּן
 כְּדִקָּא יָאוּת, וְלָא אֶצְטְרִיךְ לְאוּסָפָא וּלְאַגְרָעָא מִנֵּיהּ.
 בְּגִין כִּךְ כְּתִיב, (בראשית א) וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת כָּל אֲשֶׁר
 עָשָׂה וַתִּהְיֶה טוֹב מְאֹד.

לשון הקודש

בְּנֵי הָעוֹלָם, וְמַה שֶׁהוּא יִדַּע, לָא יוֹדְעִים כָּל
 שְׂאָר בְּנֵי הָעוֹלָם. בֵּא וּרְאֵה, שְׂאָר בְּעָלֵי
 אֲמָנוֹת שְׁבַעֲוֹלָם, כַּאֲשֶׁר הוּא עוֹשֶׂה מִעֲשֶׂה,
 מְשַׁנֵּי בּוֹ וּמְסַתְּכַל פַּעַם וּשְׁתֵּי פַעְמַיִם וְעוֹשֶׂה
 אוֹתוֹ, וּלְבִסּוּף מוּסִיף עָלָיו אוּ גִרַע מִמֶּנּוּ.
 וְהַקְדוּשׁ בְּרִיךְ הוּא לָא כִּךְ – מוּצִיא מִעֲשֶׂה
 לְאַמְתּוֹ מִתְּחִיל, שְׂאֵין בּוֹ מִמְּשׁוֹת כְּלָל, וְהוּא
 מִמְּשׁ נִתְקַן כְּמוֹ שְׂצֻרִיךְ, וְלָא צְרִיךְ לְהוֹסִיף

(במדבר כו). רַבִּי יְהוּדָה פִּתַּח וְאָמַר (קהלת א) יִדְעָתִי
 כִּי כָּל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הָאֱלֹהִים הוּא יִהְיֶה לְעוֹלָם
 עָלָיו אֵין לְהוֹסִיף וּמִמֶּנּוּ אֵין לְגַרֵעַ וְגו'. שְׁלֹמֹה
 הַמֶּלֶךְ, שְׁחֻכְמָתוֹ יִתְרָה עַל כָּל בְּנֵי הָעוֹלָם,
 לָא יִדְעֵנּוּ כִּי כָּל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הָאֱלֹהִים הוּא
 יִהְיֶה לְעוֹלָם, וְהוּא אָמַר יִדְעָתִי, מַה שְׁלָא יִדַּע
 בְּן אָדָם אַחֲרָי?!
 אֵלָא וְדָאֵי שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ חֻכְמָתוֹ עוֹלָה עַל כָּל